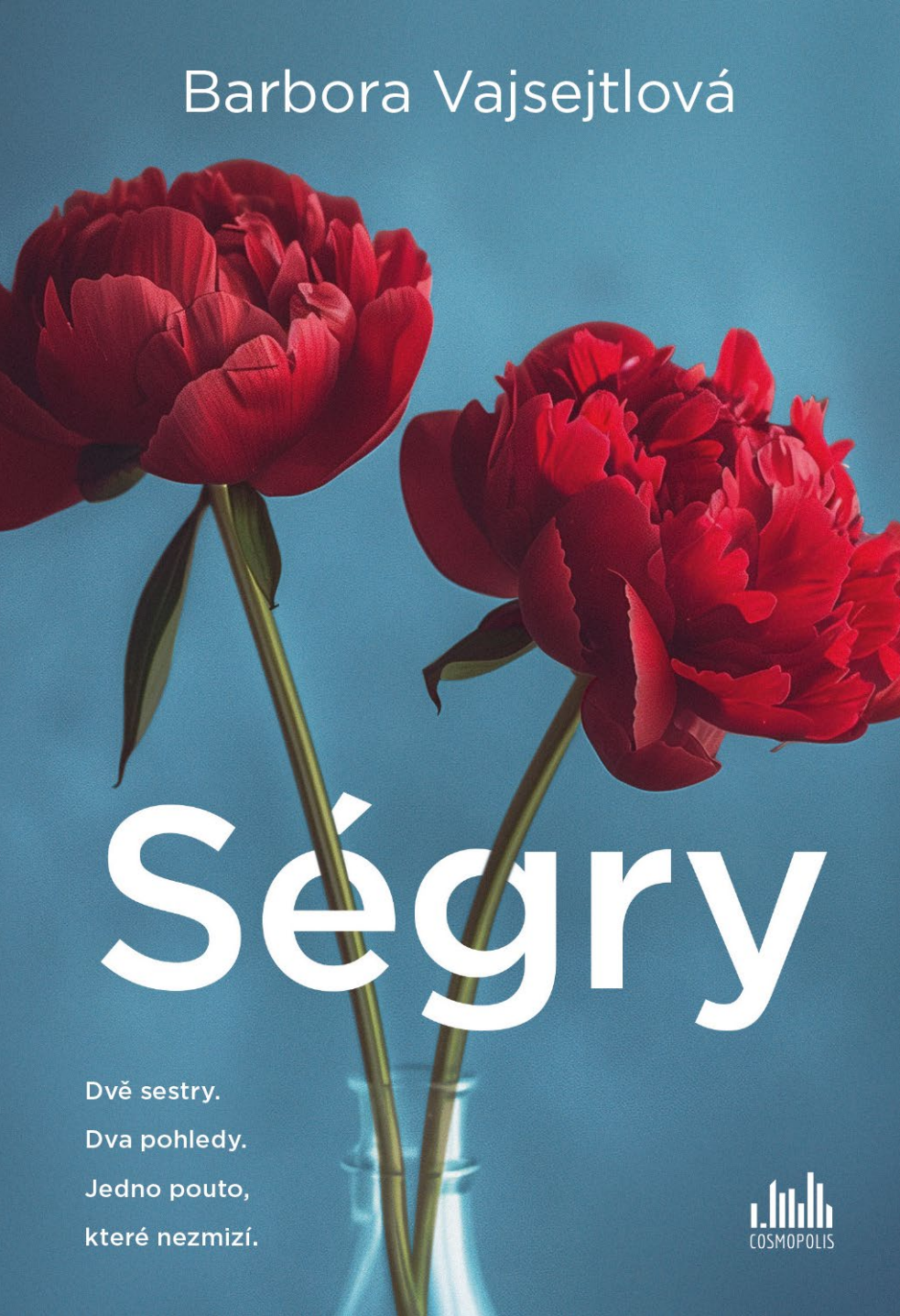
Barbora Vajsejtlová

Ségry

Dvě sestry.
Dva pohledy.
Jedno pouto,
které nezmizí.

COSMOPOLIS

COSMOPOLIS

Barbora Vajsejtlová

Ségry

Líba

Jsem hranatá. Vždycky jsem byla a dá se očekávat, že už se na tom v tomhle životě nic nezmění. Když jdu po ulici za letního dne, kdy můj stín nezkreslují vrstvy oblečení, připomíná moje silueta ze všeho nejvíc krabici. Anebo takového toho schematického hranatého robota, který se kreslí v komiksech pro děti – přirozeně bez té hranaté hlavy.

Nemám zkrátka vůbec žádný pas. Můj trup postrádá ony křivky přesýpacích hodin, které jsou typické pro všechny krásné ženy. Někdy mám pocit, že mi hrudník přechází okamžitě v boky. Že se v ně nenápadně a plíživě slije. Člověk si to ani neuvědomí, ale v jednom okamžiku se dívá na můj hrudník (mimochodem nijak zvlášť obdařený) a v tom dalším už je na úrovni boků, aniž by postřehl jakýkoli přechod nebo předěl.

S postupujícím věkem se u mě navíc začal objevovat sklon k jistému zakulacování se. Pro ženy s mým typem postavy je vlastně štěstí, když začnou přibírat v oblasti zadku, protože se tím jejich silueta zaoblí a získá ženské křivky. Takže je samozřejmé a vlastně nepřekvapivé, že se mi všechen tuk usazuje v oblasti břicha, a nikoli zadku. Výsledkem toho je, že zepředu moje tělo stále připomíná krabici a z profilu potom krabici, do které jste nacpali něco velmi objemného, karton ten tlak nevydržel a vyboulil se směrem ven.

Postavu jsem zdědila po své mámě. Stejně jako barvu očí, dlouhé prsty a předpoklady k tvorbě křečových žil. Táta mi ze své genetické výbavy předal hudební sluch,

absolutně rovné vlasy a ploché nohy. Ty nejhezčí věci, co se daly po mých rodičích zdědit, totiž vyplýtvala už moje starší sestra. Výrazně zelené velké oči (ano, vím, že je to klišé, a je mi to jedno), krásně tvarované rty, dlouhé vlnité vlasy nazlátlého odstínu (zatímco já musím chodit každé dva měsíce na drahý melír, abych alespoň trochu přebila tu myší šeď) – a v neposlední řadě štíhlý pas. O velikosti prsou ani nemluvě.

K dovršení všeho nás naši pojmenovali Libuše a Jarmila.

„Vždycky jsem měla slabost pro staročeský jména," líčila nám jednou máma dojatě. No nevím, naše jména mi vždycky nejvíc ze všeho připomínala socialistické údernice.

„Jarka je hezká a ty jsi zase vtipná," říkával s oblibou můj táta, zatímco jsem se potácela mezi hormonálními a emočními nástrahami dospívání.

Myslel to dobře (asi), ale mému sebevědomí to nijak nepomohlo. Nechtěla jsem být vtipná. Neměla bych vůbec žádný problém s tím být úplně tupá a nepochopit žádný vtip, kdybych místo toho vypadala jako barbína. Smysl pro humor a pohotovost jsou bezva bonusem, když jdete s partou do hospody, ale v okamžiku, kdy toužíte zaujmout roli *femme fatale*, jsou úplně k ničemu. Pro všechny kluky a posléze i muže v našem okolí byla *femme fatale* moje ségra, na mě zbyla role holky odvedle a kámošky do nepohody.

Nenáviděla jsem ji (tu roli, nikoli Jarmilu), ale postupem času jsem ji přijala za vlastní. Protože je pořád lepší být spolehlivou kámoškou a relativně vtipnou společnicí

než nebýt ničím. Dobrá kámoška je přece jenom o úroveň výš než Lenka, se kterou jsem chodila na základku a u níž si nikdo na srazu po patnácti letech nemohl vzpomenout, jak se vlastně jmenuje.

Nicméně když na gymplu začal Honza Kratochvíl z vedlejší třídy, který do té doby hrál hlavní roli v mých veskrze romantických snech, chodit se štíhlou, dlouhonohou Dášou, byla to pro moje sebevědomí rána. S definitivní platností jsem pochopila, že jackpot je rezervován výhradně pro ty krásné… a je úplně jedno, že mají v hlavě seno. Začala jsem na hezké dívky a ženy pohlížet se směsicí fascinovaného obdivu, zvědavosti a nenávisti. Nemohla jsem se rozhodnout, jestli je pro mě výhodnější stranit se jich, aby pozorovatelům odpadla možnost srovnání, nebo si ohřát ruce nad odlesky jejich krásy.

Mou nejlepší kamarádkou už od školkových dob byla Verunka Šípová, která bydlela přes ulici a jejíž rodiče vlastnili řadovku se světle zelenou fasádou a světle zeleně natřenými vrátky. Verunka měla světle zelenou pleť a objektivně nebyla hezká. To ale nebyl důvod, proč jsem se s ní kamarádila. Kromě toho, že byla hodná a přející, byla jsem hotová z její rodiny – speciálně tatínka.

Pan Šíp byl – a ve svých více než sedmdesáti stále ještě je – prototypem prvorepublikového gentlemana. Mužem, který byl vychován ve víře, že všechny ženy na světě, jakéhokoli věku i vzhledu, včetně těch světle zelených a hranatých, si zaslouží být obdivovány a obletovány. A tuto svou životní filozofii uplatňoval bezezbytku.

„Tobě to, Libuško, dneska mimořádně sluší. Tahle barva ti dělá krásné oči, měla bys ji nosit častěji," lhal, když jsem

si k nim přišla hrát v modrých pytlovitých kraťasech, které nám maminka spíchla podle střihu v Burdě.

Věděla jsem, že kecá, ale bylo mi to fuk. Pod doteky jeho komplimentů mé pochroumané sebevědomí rostlo a rovnalo si pomačkaná křídla jako právě vylíhnutý motýl.

Mimochodem, ty kraťasy jsme měly mít s Jarmilou původně stejné. Jenže ona si nakonec prosadila červenou látku, která jí skvěle podtrhla blonďaté vlasy, a nekompromisně trvala na tom, že šortky musí být výrazně kratší a užší. Já jsem držela pusu a poslušně odkývala všechno, co se na mě navěsilo. Výsledkem toho bylo, že já jsem měla ve volných namodralých kraťasech po kolena nohy jako sloupy, zatímco Jarka v těch svých zářila na kilometr a na ulici na ni pískali kluci.

„Ty, ty ale vypadáš!" pravil upřímně můj táta, když jsem se mu přišla v maminčině krejčovském výtvoru ukázat. Orosily se mi oči, máma káravě pozvedla obočí a táta nechápavě zavrtěl hlavou: „Co zas je? To je přece klasická filmová hláška. To už se tady ani nesmí dělat vtipy, nebo co?"

Smysl pro ironii a sarkasmus měl táta odjakživa nadprůměrně vyvinutý a postupem času jsem tyhle zbraně přijala za vlastní i já. Dokonce bych řekla, že jsem v nich dosáhla značné úrovně.

„Líba, ta má hubu prořízlou. Ta tě utře na počkání," slyšela jsem o sobě jednou říct svého spolužáka.

Nebyl to, přiznejme si, kompliment, který by explicitně zmiňoval mou neodolatelnou přitažlivost, ale lepší než nic.

✷ ✷ ✷

Se svou hranatou a plochou postavou jsem se probila gymplem. Ve čtvrťáku jsem začala chodit s uhrovitým Liborkem ze třídy. Měřil téměř dva metry na výšku, asi pět centimetrů na šířku a kousal si nehty. Při líbání se ke mně musel sklánět, natahoval krk a připomínal mi tím housera. Ani jeden z nás po tom druhém nijak zvlášť netoužil a neustále nad námi visela nevyřčená skutečnost, že jsme na sebe vlastně zbyli.

Když jsem se dostala na ekonomku a Liborek pohořel u přijímaček na práva, rozešli jsme se. Bylo mi to jedno. Přede mnou se otevíral svět poslucháren a kolejí plný zajímavých a překrásných kluků, kteří bezpochyby ocení hloubku mé osobnosti a nebudou se zabývat tak povrchními věcmi, jako je vzhled.

„Tak dobrý. Měj se," pravil Liborek, když jsem mu oznámila, že bychom se už neměli vídat. Vypadal, že se mu ulevilo.

Mimochodem, zdrobnělým a nemužným tvarem jeho jména ho lidé oslovují ještě v jeho čtyřiceti. Zůstal zkrátka uhrovitým Liborkem.

První tři semestry na ekonomce jsem byla v podstatě zklamaná. Atraktivní spolužáky bych sice mohla přehazovat vidlemi, ale kupodivu ani oni si nesedli na zadek z neobjevené Popelky. Navíc jsem při svých propočtech jaksi zapomněla vzít v úvahu, že mi vzroste konkurence nejen v podobě přitažlivých spolužaček, ale i těch chytrých a vtipných, takže jsem zase upadla do svého dlouholetého šedivého podprůměru.

Za ten rok a půl jsem si střihla dva mejdanové úlety, které moje protějšky přičítaly především účinkům alkoholu, ale

to se pletly. Reálným důvodem byla moje vyhladovělost po jakékoli pozornosti a také obava, aby mi v důsledku sexuální absence znovu nedorostla panenská blána.

Ve druháku, na konci ledna, jsem potkala Mirka. Protože k tomu opět došlo na jednom z kolejních mejdanů, předpokládala jsem, že jeho zájem o mě klasicky směřuje k poněkud upocenému sexu, plnému alkoholových výparů a nezbytnému postkoitálnímu pocitu trapnosti. Automaticky jsem předpokládala, že k němu dojde v kumbálu na konci chodby, do kterého se tradičně uchylovaly ty páry, které měly pokoje obsazené nespolupracujícími spolubydlícími. Neměla jsem s tou představou nejmenší problém.

Mirek měl hezké hnědé oči, velmi anglický a velmi suchý smysl pro humor, moc toho nenapovídal, ale vypadal, že ho zajímá všechno, co říkám já. Dvakrát mi došel pro colu s rumem a třikrát se při konverzaci letmo dotknul mojí ruky. Jako předehra to nebylo špatné. Sex by si rozhodně zasloužil.

Překvapivě však ten večer náš kontakt nepřekročil hranice společenské konverzace. Byla jsem z tohoto vývoje poněkud zmatená, a když mě doprovodil před dveře pokoje, aniž se mi pokusil dostat pod tričko, nebo mě alespoň políbit, dosáhlo moje zmatení vrcholu. Vůbec jsem nechápala, o co mu vlastně jde. Přehnal to s pitím tak, že už není ničeho schopný? Je to latentní homosexuál? Nebo mu snad připomínám jeho matku?

Vzhledem k tomu, že jsem byla ochotná a připravená se s ním vyspat, moje ženské sebevědomí utrpělo další citelnou ránu. To už jsem na tom se svým vzhledem tak špatně, že mě kluci nechtějí ani na jednu noc? Když

odešel, dlouho do noci jsem neuspokojivý vývoj situace probírala se svou spolubydlící.

„Vykašli se na něj. Je divnej a nejspíš impotentní," uzavřela nakonec debatu, zívla a otočila se ke zdi.

„Divnej" tedy zcela jistě byl, což se projevilo i tím, že příští den zaklepal na dveře našeho pokoje a pozval mě do kina. Potřebovala jsem ale ještě tři další schůzky, než jsem uvěřila tomu, že mě asi opravdu balí. Ať už za tím bylo cokoli, začali jsme spolu chodit. Postupem času jsem zjistila, že nemluvnost je jednou z jeho klíčových vlastností a impotentní tedy rozhodně není.

„Jen mluv, já tě rád poslouchám," povzbuzoval mě, když jsem si stěžovala, že vedu víceméně monolog. Tak jsem mluvila.

K mému nezměrnému úžasu jsme se vídali další měsíc a pak ještě další a další, až z toho najednou bylo šest let, vlastní garsonka a akvárium s jedinou rybkou bojovnicí, která po většinu svého poměrně krátkého života odmítala vylézt z husté spleti rostlin zasazených na dně akvária.

„Hele, co kdybychom se vzali?" pravil Mirek jednoho večera. Protože tu otázku pronesl jen tak jakoby mimochodem a při sledování televize, nejdřív jsem mu nerozuměla a zareagovala jsem nepříliš bystře: „Cože?"

Protočil oči, zopakoval svou nabídku a já jsem z toho byla tak na větvi, že jsem jen kuňkla: „No tak jo."

Tolik k romantické žádosti o ruku, které se mi dostalo.

Samozřejmě, že jsem souhlasila. I přes absolutní nedostatek smyslu pro romantiku, kterou považoval za zbytečné plýtvání energií a neúčelné rozptylování, byl Mirek

nejlepší chlap, jakého jsem si mohla přát. Klidný, zodpovědný, rovný a stoprocentně spolehlivý. Nedaly se od něj očekávat žádné emoční uragány či vášnivé výlevy, ale vždycky jsem věděla, na čem s ním jsem. Problémy řešil hned a efektivně. Když se rozdával pragmatismus, šel si pro nášup. Ekonom do poslední buňky.

Pamatuju si, že jsem mu jednou, v návalu opilecké upřímnosti, udělala scénu, při které jsem mu vyčítala nedostatek citlivosti:

„Jsi jako pařez!" ječela jsem na něj. „Ty vedle sebe nepotřebuješ ženskou, ale kalkulačku."

V upřímném údivu nadzvedl obočí: „Vždyť jsem pořád stejnej. Takovýho sis mě brala a myslel jsem, že se ti to na mně líbí."

To byl argument, který mě dokonale odzbrojil. Mirek měl naprostou pravdu. Takového jsem si ho brala. Nijak se nezměnil. Jeho emoční netečnost jsem původně považovala za dokonalou protiváhu své vrozené hysterii. Za pevný bod. Těžko jsem mu to teď mohla vyčítat. Připadala jsem si pokořeně, nevděčně a tuhle výčitku jsem zahrabala až na samé dno své osobnosti.

✷ ✷ ✷

V té době už jsme měli třípokojový byt v paneláku a krátce poté první dítě na cestě. Bylo mi permanentně blbě a těhotenské hormony se mnou mlátily ode zdi ke zdi. Přibrala jsem pětadvacet kilo a svá prsa, podepřená obřím břichem, jsem mohla používat místo konferenčního stolku. Cítila jsem se ještě méně přitažlivě než obvykle, což se mi před otěhotněním nezdálo vůbec technicky

možné. Mirkův stoicismus to nijak zásadně nevylepšoval, ale oba jsme dělali, co jsme mohli.

Takže jsem po třiadvacetihodinovém boji porodila nejkrásnější stvoření na světě. Lucii. S očima tak tmavýma, že se na první pohled zdály skoro černé.

Síla citů, které jsem pocítila, když jsem ji poprvé sevřela v náručí, mě skoro porazila. Nikdy předtím jsem nic podobného nezažila a otřepané klišé „síla mateřské lásky" od toho okamžiku získalo konkrétní rozměry a jasné barvy. Mirek o svých pocitech nemluvil, protože on nemluvil nikdy o ničem. Ale předpokládám, že to měl podobně, protože se z něj hned v prvních dnech Lucčina života vyloupl velmi pozorný a trpělivý otec.

Když se teď společně díváme na videa z té doby (speciálně kvůli tomu jsme si koupili malou kameru), obvykle se mi orosí oči, když sleduju, jak něžně ji Mirek vodí za ručičky a učí ji dělat první krůčky. Moje rodina se na tyto záchvaty sentimentu dívá s pobavenou shovívavostí a oba dva puberťáci, kterým děláme rodiče, protáčí oči.

Znovu jsem totiž otěhotněla dřív, než byl Lucince rok. Nebylo to úplně v plánu, ale když jsme vstřebali první překvapení, byli jsme nakonec rádi. Alespoň si spolu děti budou moct hrát, když si budou věkem blízké.

„… a stejně jsme chtěli dvě děti, ne? Jen bude potřeba předělat dětský pokoj," pravil Mirek svým dokonale praktickým způsobem a tím to pro něj bylo hotové. Měla jsem strach, jestli a jak to všechno zvládnu, ale mimino to ze mě asi cítilo, protože Péťa byl výjimečně hodným dítětem. Brečel pouze, když k tomu měl dobrý důvod. A to nebylo příliš často.

Po většinu času se usmíval a opravdu se dokázal spolu se starší sestrou zabavit hodiny při společných hrách.

Moje druhé těhotenství se částečně překrývalo s těhotenstvím Jarmily, která se mezitím stihla vdát za vysokého, tmavovlasého hezouna Pavla. Dost namachrovaného a patřičně sebestředného. Jarmila otěhotněla tři měsíce po mně – a to bylo mimochodem další sesterské srovnání, které jsem na plné čáře prohrála. Zatímco já jsem před sebou valila obří břicho, otékaly mi nohy a znásobil se počet brad, Jarmila zůstala modelkovsky štíhlá a její těhotenské bříško vypadalo tak fotogenicky, až mě to skoro uráželo.

Samozřejmě jí také vůbec nebylo špatně, takže jsem vedle ní působila jako tlustá a otravná sebelítostnice. Anetu porodila za necelé tři hodiny a z porodnice si kromě načančaného mimina odnášela obrovskou kytici a necelé kilo navíc. Pavel ji vyfotil při odjezdu domů, jak stojí na chodníku v modrých elegantních šatech, nalíčená, načesaná, v náručí drží malou Anetku a šťastně se usmívá do objektivu. Vypadala jako celebrita z titulní stránky lifestylového magazínu a Pavel se o fotku své krásné ženy samozřejmě okamžitě podělil nejen s celým příbuzenstvem, ale sdílel ji i na všech sociálních sítích. Nemohla jsem se zbavit dojmu, že jde z jeho strany především o pozérský výkřik: „Podívejte se, co jsem ulovil!“ Nicméně naši mají tu fotku za sklem na poličce v obýváku dodnes.

✷ ✷ ✷

Teď už je Lucii skoro čtrnáct let a Petrovi o rok méně. S oběma intenzivně cloumá puberta, což se projevuje

nejen aknózní pletí, ale i tím, že striktně vyžadují, abych je oslovovala nezdrobnělou verzí jejich jmen.

„Prosím tě, nedělej z takový banality drama. Přece se jmenujou Lucie a Petr, ne? Tak co je za problém?“ odmávl mě Mirek, když jsem si postěžovala, že Lucinka a Péťa už neexistují. On sám jim tak nikdy neříkal a už jako miminka pro něj byli zkrátka Lucie a Petr. Nepochybně měl pravdu a byla to banalita. O to větší jsem měla vztek na tu jeho logiku a důslednou povznesenost.

Zřetelně jsem cítila, že ani po čtrnácti letech jsem nedokázala přestřihnout pupeční šňůru, která mě k nim poutala. Ačkoli jsem se nikdy nepovažovala za militantní matku, těžiště mých dnů se jednoznačně přesunulo směrem k dětem. Ony byly moje pýcha, můj největší životní úspěch. Udivenýma a stále nevěřícíma očima jsem sledovala, jak se z těch ubrečených mrňousů stávají svébytné osobnosti, podobně jako když rozloupnete skořápku ořechu.

Navíc jsem pořád nemohla uvěřit tomu, že zrovna já, se svým myším a podprůměrným vzhledem, jsem porodila něco tak nádherného. Vynahrazovali mi vřelost, kterou jsem marně hledala u Mirka. Pro ně jsem byla ta nejkrásnější i s odrostlou barvou, nevytrhaným obočím a hranatou postavou. Oni si se mnou s radostí povídali celé hodiny. Vyprávěli mi, co zažili, co je trápí, co jim dělá radost, a předávali mi banality i zásadní věci ze svých životů. S nimi jsem se mohla mazlit a objímat tak dlouho a často, jak jsem jen chtěla.

Dokonale pragmatický muž je sice neotřesitelným pilířem v krizových situacích, ale při zvyšování ženského sebevědomí už to taková výhra není.

„Ty jsi taková moje selka s poctivou základnou," řekl mi jednou u večeře, když jsem do sebe házela už druhý talíř těstovin, a popleskal mě po širokých zádech. Napůl rozžvýkané sousto mi uvízlo v krku a těstoviny se změnily v piliny.

„Cože?" zeptala jsem se výhružně. Doufajíc, že jsem se přeslechla.

„Že jsi kus ženský. Ale to je dobře, čím víc tě je, tím líp," objasnil bezelstně a odvalil se na pohovku.

V očích mě začaly pálit slzy. Kradmo jsem ho pozorovala, jak bezstarostně obrací stránky novin. Vůbec ho nenapadlo, že by mě jeho poznámka mohla urazit. Co hůř; měla jsem podezření, že ji dokonce považoval za lichotku.

Myslím, že právě v tom okamžiku mi konečně došlo, že jsem se vdala za kopii svého vlastního otce. Stoprocentně spolehlivého, zodpovědného, dobrosrdečného, nicméně sociálně debilního. Že od něj nikdy neuslyším, že jsem nádherná, že ho nesmírně přitahuju a že nikdy nepotkal žádnou, jako jsem já. Ne proto, že bych se mu snad nelíbila, ale protože je to pro něj naprosto podružný faktor, o kterém vůbec nemá cenu se zmiňovat. Celý život jsem toužebně vzhlížela k pozornému gentlemanovi panu Šípovi a skončila jsem vedle někoho, kdo mě nazve selkou a pak sebou spokojeně kecne na gauč.

Dokud byly děti malé, nebyl tento Mirkův povahový rys tak nápadný, protože jsem si vystačila s pozorností Lucky a Péti, ale s postupující pubertou se mi stále více vzdalují. Každý den mě potřebují o kousek méně. Každý den udělají další krok do svého vlastního světa.

Verunka Šípová, která se vdávala ještě dřív než já a se svým pozorným a gentlemanským mužem má tři děti v různých stádiích dospívání, tvrdí, že od určitého věku se to zlomí. Že ke konci dospívání, až se jim všechny hormony usadí na své místo, přestanou děti považovat náklonnost k rodičům za tělesnou vadu, a dokonce ji začnou znovu projevovat. Jenže konec jejich dospívání je ještě daleko a prakticky jediný rodičovský kontakt, který jsou teď ochotné snášet, je šťouchnutí rameny, když se v ranním chvatu míjíme ve dveřích koupelny.

Objektivně mi nechybí nic – jsme zajištění, zdraví, neřešíme žádné velké problémy, žijeme tedy spokojený život. Subjektivně mi toho chybí spousta. Ale nikdo se mě na to neptá, tak o tom nemluvím. Alespoň ne moc často.

✷ ✷ ✷

A pak je tu samozřejmě ta záležitost se zaměstnáním. Zatímco Mirek posledních jedenáct let pracuje ve stejné společnosti a je tam nesmírně spokojený, firma, kde jsem byla zaměstnána já, zkrachovala, zatímco jsem byla na mateřské dovolené. Ne že by mě to tam nějak extrémně bavilo, ale stejně to mou nevalnou sebedůvěrou otřáslo. O to víc, že jsem po skoro čtyřech letech strávených doma nemohla najít žádnou pořádnou práci.

Nakonec jsem ze zoufalství zakotvila ve firmě, která se zabývá sanitární keramikou. Nic o sanitární keramice nevím, nikdy mě sanitární keramika nezajímala, takže je víc než symbolické, že má kariéra skončila prodejem záchodů a umyvadel. A ano, máme také bidety.

Moje pozice je na webových stránkách firmy honosně pojmenovaná jako „Back-office manager“, ale reálně jsem prostě „ženská přes papíry“. Vyřizuju faktury, komunikuju s dodavateli, běhám na poštu a tlachám s kolegy, kteří jsou na firemním webu uvedeni jako „odborní prodejci“ (ve skutečnosti je to kdokoli, kdo dokáže pojmenovat barvu umyvadla). Objektivně musím uznat, že se nepředřu, ale na konverzační otázku: „A kde ty vlastně pracuješ?“ dost nerada odpovídám. Když jsem dělala přijímačky na vysokou, představovala jsem si svou kariéru dramaticky jinak.

„Tak dej výpověď a najdi si něco lepšího,“ odvětil Mirek, když jsem si mu stěžovala.

„To není tak jednoduchý. Víš, že jsem to zkoušela, ale najít něco s rozumnou pracovní dobou, za rozumný peníze a s mojí praxí není možný.“

„V tom případě to nemá cenu řešit. Není efektivní ztrácet energii pro něco, co nechceš nebo nemůžeš změnit,“ odfrkl si můj manžel a nechal mě napospas sebelítosti.

Měl pravdu, ale já tu svou měla také.

A tak se každé ráno obléknu v naší koupelně před zrcadlem, které má v pravém rohu malou prasklinku od té doby, co Péťa hodil po Lucce gumovým míčkem, a vyrazím do práce. Už dlouho se líčím jen velmi decentně – jak se na matku dvou dospívajících dětí s nevšímavým manželem sluší. Ještě poté, co se mi narodila Lucka, jsem věnovala velkou pozornost oblékání a snažila jsem se vybírat si takové šaty, které mi byly schopné přičarovat alespoň zdánlivé křivky a nevypadala jsem v nich tolik bezpohlavně. Ale postupem času se tahle moje snaha

rozpustila pod nánosem každodenních povinností. Do skříně sahám prakticky naslepo, a když si vylosuju příliš šílenou kombinaci, mnohem častěji mě zarazí káravě nadzvednuté obočí mé dcery než vlastní soudnost či dobrý vkus.

Alespoň že mám kancelář sama pro sebe.

Jarmila

Když mi Pavel řekl, že by bylo nejlepší, abychom se rozvedli, myslela jsem, že je to vtip. Byly to necelé dva týdny poté, co jsme se vrátili z rodinné dovolené v Chorvatsku. Měla jsem pocit, že jsme si to docela užili. Tedy minimálně já s Anetou.

Bydleli jsme u malé kamenité pláže lemované borovicemi, které pronikavě voněly. Z balkónu našeho apartmánu byl výhled na moře, které bylo sice plné ježků, ale s gumovými botami se to dalo. Když jsem to ubytování na jaře vybírala, představovala jsem si, jak budeme s Pavlem večer sedět na tom balkónu, pít místní víno a povídat si.

Pro červené víno jsme si sice každý den zašli na maličký trh ve vsi (Aneta si tam pravidelně vyškemrala buď šťavnaté broskve, nebo citrónovou zmrzlinu), ale společně jsme si ho nevypili ani jednou. Pavel prohlásil, že je mu venku zima nebo že od moře fouká vítr, případně že ho žerou komáři, rozvalil se na proleželé pohovce v apartmánu a koukal na nějaká videa na mobilu. Tak jsem každý večer seděla na balkóně sama, četla jsem si nebo jen poslouchala, jak šumí moře.

Ale jinak mi ta dovolená připadala standardní. Moc jsme spolu s Pavlem nemluvili, párkrát jsme se chytli, ale nic, co by se vymykalo našemu dlouhodobému rozpoložení. A samozřejmě nic z toho nikdy neproběhlo před Anetou. Na to jsme si dávali velký pozor. Oba jsme byli přesvědčení o tom, že rodiče by si neměli své problémy řešit před dětmi.

To také byla jedna z mála věcí, na které jsme se shodli.

Před Anetou jsme se tedy nikdy nehádali. Na druhou stranu to nebylo nijak zvlášť těžké, protože jsme se postupem času hádali čím dál tím méně. Kdysi jsem četla v časopise rozhovor s nějakým psychologem, který tvrdil, že skutečnost, že se partneři nehádají, nemusí nutně znamenat, že je jejich soužití bezproblémové, ale klidně může být důkazem toho, že už jsou si zcela lhostejní. Později jsem si na to mnohokrát vzpomněla.

Nakonec to byla asi pravda. Zřejmě jsme si s Pavlem fakt začali být lhostejní. Alespoň jsem si to myslela. Když mi ale oznámil, že bychom se měli rozvést, měla jsem pocit, jako by mě zevnitř sevřela ledová pěst. Ten mráz se šířil ve vlnách a lomcoval se mnou, až pohltil celé moje tělo.

Pavel s tou zprávou počkal až po večeři (udělala jsem tenkrát těstoviny s houbovou omáčkou a od té doby se mi zvedá žaludek i z žampionové pizzy) a až Aneta usne. Rodiče by přece své problémy nikdy neměli řešit před dětmi.

„To nemyslíš vážně!“ zněla moje první reakce.

Pavel se zatvářil, jako že něco podobného čekal, a klidně zopakoval: „Jsem si jistej, že rozvod bude nejlepším řešením.“

„Ale proč?! Proboha proč?!“

„Protože takhle se žít nedá.“

Připadala jsem si jako v hodně mizerném filmu. Větší klišé už si snad vymyslet nemohl.

„Takhle se žít nedá? Co je to za blbost?! Jak takhle? Jak to, do prdele, myslíš?“

„Já takhle žít nechci! Už mám plný zuby tebe i toho hraní si na idylickou rodinu.“

Dívala jsem se na něj jako na neznámé zvíře. Jako bych ho nikdy v životě neviděla. Můj manžel, se kterým mám devítiletou dceru, mi tady tvrdí, že už mě má plný zuby. To musí být nějaký omyl, protože to prostě není možné.

„Ty mě máš plný zuby? A prozradíš mi laskavě, čím jsem si tohle tvé oslnivé hodnocení zasloužila?“ Jízlivou ironii volím vždycky, když se cítím zahnaná do kouta.

„To je přesně ono! Naše ledová královna musí mít vždycky navrch, co? Vždycky musí mít poslední slovo! Vždyť se na sebe podívej, jak se chováš! Je mi z tebe zle a už s tebou nechci mít nic společnýho.“

„Ty někoho máš!“ vypálila jsem na něj.

„No jasně! Hlavně aby sis nemusela přiznat, že jsi něco udělala špatně, tak budeš hledat chyby všude jinde. Paní dokonalá! Ale aby bylo jasno, tohle manželství jsi posrala výhradně ty. Jsi studená jak psí čumák! Pamatuješ si ještě vůbec, kdy jsme spolu naposled spali?!“

„Ale Anetě to řekneš ty!“ zaječela jsem. Dost mimo mísu.

„To víš, že jo. Hlavně abys ty zůstala dokonalá,“ ušklíbl se a odešel z obýváku.

Seděla jsem tam, zarývala si nehty do dlaní a doufala, že se tím vzbudím a ukáže se, že to všechno byla jen blbá

noční můra. Pochopitelně jsem si nemyslela, že máme to nejlepší manželství na světě nebo že se po těch letech bůhvíjak milujeme. Ale máme spolu úžasnou dceru, to snad stačí.

Rozvod? To prostě nepřipadá v úvahu! Představila jsem si, že by se měl Pavel třeba hned zítra odstěhovat. Nejspíš by si věci sbalil do toho velkého modrého kufru, který si vždycky bereme na dovolenou.

Dovolená! Znamenalo by to, že už nikdy na společnou dovolenou nepojedeme? Že budu s Anetou jezdit sama? Nebo vlastně ne! Že někdy pojedu úplně sama, protože si Anetu budeme střídat? Jenže nejspíš nepojedeme už nikdy nikam, protože já na to nebudu mít. Panebože, z čeho budu platit nájem?! A co všechny ty věci, které zařizoval Pavel? Vždyť já ani nevím, kam jezdí s autem do servisu nebo kde nechává přezouvat gumy. A nechá mi vůbec auto? Kristepane, co budu dělat?! Vždyť já se sama neuživím! A co tomu řeknou naši? A Aneta! Jak jí to ten parchant může vůbec udělat? Bude z ní další z těch dětí bez domova, které pendlují mezi svými rodiči. Ne, to se prostě nesmí stát!

Když jsem později začala chodit k psychologovi a vykládala mu o svých pocitech, které jsem měla bezprostředně poté, co mi to Pavel oznámil, zeptal se: „Vás vůbec nenapadlo, že vám bude chybět váš manžel? Že se vám po něm třeba bude stýskat?“

Ne, nenapadlo. Bezpochyby to byl jasný signál toho, že naše manželství skončilo už dávno předtím, ale já jsem se odmítala vzdát. Nikdy jsem si ani na okamžik nepřipustila myšlenku, že bych mohla skončit jako rozvedená panička.

Opláchla jsem si obličej a šla za Pavlem do ložnice. Ležel na posteli v oblečení a koukal do mobilu. Zavřela jsem za sebou dveře a přemýšlela, jestli bych neměla něco říct, ale přišlo mi to zbytečné. Stáhla jsem si tričko přes hlavu a trochu se zavlnila v bocích. Sice jsem se u toho cítila neuvěřitelně trapně, ale věděla jsem, že hraju o všechno. Chce sex? Má ho mít!

Stála jsem tam jen v džínách a bílé podprsence, ale Pavel vůbec nezvedl oči a nijak nedal najevo, že by vzal moji přítomnost na vědomí. Uvažovala jsem, jestli si mám rozepnout i tu podprsenku, ale nenávidím pocit, že se na mě někdo dívá, když jsem nahá. Od porodu Anety jsme s Pavlem ani jednou nespali při rozsvíceném světle. Teď už jsem to nehodlala měnit.

Přisedla jsem si k Pavlovi na postel a pohladila ho po skrčené noze. Tragikomická situace. Manželé, kteří spolu žijí roky, ale kteří se při intimnostech chovají jako dva cizí lidé. Tedy intimnostech. Seděla jsem polonahá na posteli a neohrabaně se pokoušela svést muže, který se se mnou chce rozvést.

Konečně se na mě podíval.

„Co to děláš?“

„Přišla jsem za tebou,“ řekla jsem a hned bych si za to nejraději nafackovala.

„Proč?“

Na to jsem už odpověď nenašla, tak jsem místo toho zatáhla břicho a rozepnula si podprsenku. Svádění mi vážně nikdy moc nešlo.

Pavel na mě nevěřícně zíral: „Ty si fakt myslíš, že když mi teď milostivě dáš, tak že bude všechno v pořádku?! To

si snad děláš prdel! Tak abys věděla, ten sex, kterej jsi mi tak pečlivě dávkovala, byl dost ubohej. Najdi si někoho, koho bude bavit píchat s někým, kdo leží jako prkno a myslí u toho na to, co bude zejtra vařit k večeři. Já už jsem si toho užil dost!“

Seděla jsem tam jako kráva, nahá do půl těla, a v tu chvíli jsem ho chtěla zabít. Natáhla jsem si tričko na holé tělo a beze slova vyšla z ložnice. Dala jsem si pozor, abych nebouchla dveřmi a nevzbudila Anetu. Rozbrečela jsem se až v koupelně.

✷ ✷ ✷

Období, které následovalo, mám jako v mlze a pamatuju si z něj jen útržky. Pavlův kufr v předsíni (vzal si skutečně ten tmavě modrý, co jsme s ním byli na dovolené v Chorvatsku). Prázdné poličky ve skříni. Anetin hysterický záchvat a potom pláč, tak dlouhý, srdceryvný a neutěšitelný, až jsem se bála, že ji budeme muset vzít do nemocnice, kde jí píchnou něco na uklidnění. Šokované výrazy našich, když jsem jim oznámila, že se rozvádíme. Krabička s antidepresivy a hned vedle ní krabička s prášky na spaní (na té s antidepresivy byl modrý proužek, zatímco na té s prášky na spaní oranžový; a každou z nich jsem dostala od jiného doktora). Mladá, odporně šťastná rodina se dvěma dětmi, které jsme prodali náš starý byt. Stěhováci v modrých montérkách, kteří si při vynášení krabic hvízdali melodii z večerníčku o Patovi a Matovi. Malý, tmavý byt, který mi dohodila Irena, protože já jsem nebyla schopná ani pročíst inzeráty realitek. Nekonečné noci, kdy jsem pozorovala, jak se světlo pouličních lamp odráží na podlaze obýváku.

A především zoufalý nedostatek peněz. Teprve když jsem po rozvodu přišla o Pavlův příjem, uvědomila jsem si, jak moc jsem si v posledních letech odvykla počítat. S Pavlem jsme peníze nikdy neřešili. Podnikal v dopravě. Maličká firmička se sedmi zaměstnanci, ale zvládl nás uživit s přehledem.

Já jsem tak mohla sedět za stolem cestovní kanceláře SuperTour za devětadvacet hrubého a nijak jsem to neřešila, protože všechno, co jsem si vydělala, jsem měla víceméně pro svoji potřebu. Občas jsem zaplatila Anetě něco, co zrovna potřebovala, ale to byly jen nárazové akce. Byt, provoz dvou aut i domácnosti, dovolené, školy v přírodě, kroužky (toho času chodila Aneta na gymnastiku a street dance), pokuty za špatné parkování i rozbitou pračku; to všechno platil Pavel.

Když jsme se rozváděli, moje veškeré úspory dělaly dvaasedmdesát tisíc. Dívala jsem se na to číslo, které svítilo na výpisu z účtu, a vůbec jsem nechápala, jak je možné, že je tam tak málo. Za co jsem, proboha, v těch předchozích letech utrácela? Proč jsem víc nešetřila a neodkládala si něco stranou?

To byly ale jen řečnické otázky, protože odpověď jsem samozřejmě dávno znala: Protože jsem si nikdy, ani na zlomek sekundy, nepřipustila variantu, že by mě Pavel někdy mohl opustit. Protože jsem naše manželství považovala za definitivně stvrzené Anetou. Protože se na mě Pavel vždycky díval obdivně a s jistým úžasem, jako kdyby nemohl uvěřit tomu, že jsem si vybrala zrovna jeho. Protože mi všichni odmalička opakovali, že jsem výjimečně krásná – a výjimečně krásné ženy manželé zkrátka

neopouštějí. Takže ve finále ze všech mých otázek zbyla jediná. Ta nejzásadnější. Jak jsem mohla být tak blbá?!

Pavel mi sice velkoryse nabídl, že mohu za symbolickou cenu odkoupit jeho půlku bytu, ale nemusela jsem být génius na to, abych si spočetla, že jen poplatky mi za pár měsíců zlomí vaz. A že se v žádném případě nesmím zadlužit. Prodej bytu a rozdělení peněz byl můj nápad a Pavel s ním ochotně souhlasil. Peníze okamžitě použil na budování svého nového hnízdečka lásky se svou novou partnerkou, jak mi ochotně donesla naše společná známá.

„Jéžiš, ty to nevíš?" pitvořila se Sabina, která mě nikdy neměla ráda, a když jsme se potkali, pokaždé žárlivě hlídala svého muže, jestli se se mnou nebaví příliš.

Koutky jí přitom cukaly špatně utajovanou zlomyslností.

Byt, kam jsem se s Anetou přestěhovala, byl celkově dost děsný. Ale Anetě jsem do pokojíčku pořídila úplně nový nábytek, který si sama vybrala. Ten, který měla ve svém původním pokoji, by se jí tam jednak nevešel a jednak jsem ji nechtěla vystavovat vzpomínkám a srovnávání. Sama jsem si do obýváku koupila rozkládací pohovku a svoje oblečení naskládala do skříně v chodbě.

A začala jsem šetřit. To byla disciplína pro mě úplně nová a neznámá. Nikdy předtím jsem neměla pocit, že bych nějak zvlášť rozhazovala nebo žila nad poměry, ale teprve po rozvodu jsem zjistila, jak lehkovážně jsem do té doby s penězi zacházela. Výdaje, účty, náklady a pohledávky se na mě hrnuly ze všech stran a po nocích se mi začalo zdát o dluzích a soudech.

Šetřila jsem, kde se dalo. Zůstalo mi sice jedno auto, ale stejně jsem neměla na benzín, takže jsem s ním jezdila jen výjimečně. Vlastně jen k našim. A jen někdy.

Nákupy jsem začala tahat povětšinou v ruce. Ostatně nakupování jsem musela také hodně přehodnotit. Dokud jsem měla k dispozici rozpočet podpořený Pavlovými výdělky, o ceny potravin jsem se zajímat nemusela. Popravdě jsem ani přesně nevěděla, kolik co stojí. Tuhle informaci jsem k ničemu nepotřebovala. Zkrátka jsem nakoupila to, co jsem uznala za vhodné, a u pokladny jsem prostě zaplatila. Po rozvodu jsem velmi rychle zjistila, že na opravdu kvalitní maso můj rozpočet v žádném případě nevystačí a jak strašně drahé je máslo. Slevové letáky, které se mi pravidelně objevovaly ve schránce, jsem sice furiantsky okamžitě vyhazovala do koše, ale šlo jen o prázdné gesto. Stejně jsem si potom v práci otevřela stránky Lidlu a Kauflandu a zjišťovala, co mají právě v akci. A Aneta potom pro ty věci došla. Hned ráno. Dřív, než je vykoupí důchodci.

Nejdřív mi jí bylo líto a připadalo mi potupné, že tam musí přešlapovat spolu s lovci slev, ale dalo se tím ušetřit poměrně dost, a tak jsem sebe i ji přesvědčila, že jde vlastně o normální nákup, jako kdyby se po škole stavila pro rohlíky a mléko.

Největší práci mi ale dalo utajit svou finanční situaci před mámou a tátou. Mockrát se mě ptali, jestli to zvládám a nepotřebuju peníze, ale nikdy bych jim nepřiznala, že často po večerech počítám, kolik peněz mi zbývá do konce měsíce a kolik tedy denně můžu utratit, abych vyšla. Jejich zklamání poté, co jsem se rozvedla, bylo úplně hmatatelné.

Dalo se to pochopit. Odmalička jsme měli se ségrou role jasně rozdané. Ona byla ta chytrá, schopná a vtipná, zatímco já jsem měla k dispozici jen svůj vzhled.

„Ty jsi naše princezna," říkával mi s oblibou táta, když jsem u nich ještě bydlela.

V žádném případě jsem proto nehodlala připustit, aby se k jejich zklamání z mého zpackaného manželství přidalo ještě zklamání z toho, že se nezvládnu ani sama uživit. Všechny jejich nabídky na finační výpomoc jsem proto utnula hned v zárodku a jako důkaz toho, jak to všechno bez problémů zvládám, jsem pokaždé na návštěvu přivezla krabice zákusků. Samozřejmě vlastnoručně vyrobených.

Odmalička jsem byla ráda v kuchyni. Líbu vaření nezajímalo a neměla na něj ani trpělivost, ale mně mamka ušila na stroji červenou zástěrku s bílými puntíky. Visela na plastovém háčku vedle sporáku a uvazovala jsem si ji pokaždé, když jsem pomáhala mamce s vařením.

Nejradši jsme spolu ale pekly. Naučila mě třešňovou bublaninu, tažený štrúdl i kynuté buchty. Vášeň pro pečení mi zůstala i v dospělosti. Postupem času jsem se naučila zvládat i takové záludnosti, jako je třeba odpalované těsto, a moje eclairky a žloutkové věnečky sklízí pokaždé pochvalu. I když konkrétně ke žloutkovým věnečkům jsem si vybudovala averzi a dělám je jen málokdy, protože byly nejoblíbenějším zákuskem Pavla.

Dávám si ale pozor na to, abych k našim vozila pokaždé něco, co vypadá honosně a složitě. Něco, co by rozvedená, neúspěšná žena ve finančních nesnázích nikdy neupekla. Častokrát se mi ani nechce, protože už jsem příliš unavená, nebo mám zrovna rozpočet napnutý víc než jindy.